

Maturitní témata 2025/2026 – Dějiny tance, divadla a souvisejících uměleckých oborů

1. Rituály pravěku a starověku, role hudby, tance a náboženství, první civilizace a její taneční a divadelní projevy; chrámové prostory pravěku a starověku, obraz jako magický prostředek
2. Antické Řecko a Řím – porovnání role tance a divadla ve společnosti; starověké kultury oblasti Egejského moře, umění a architektura antického Řecka a Říma
3. Raný středověk – taneční příležitosti, lidová kultura, dvorské tance, tanec vs. církev; křesťanské umění a románský sloh; církevní hudba raného středověku, raná polyfonie
4. Vrcholný středověk – Středověké církevní a lidové divadlo (formy a praxe), tance smrti, tanec vs. církev; gotika, princip katedrály; středověká světská hudba
5. Renesance a dvorská kultura – dvorské tance, taneční suite, role tanečního mistra; renesance ve výtvarném umění, perspektiva, zlatý řez; renesance v hudbě (franko-vlámská škola, italská hudba 16. století, G. P. da Palestrina)
6. Evropa v 16. století – Počátky baletu: italské *balli*, *ballet de cour* a Ludvík XIII., anglické *masks*, *commedia dell'arte*: typy, autoři, vliv na tanec; zrození opery; vokální a vokálně-instrumentální barokní formy; výtvarné umění rudolfínského manýrismu
7. Evropa na přelomu 16. a 17. stol. – Alžbětinské divadlo: praxe a autoři (Shakespeare a současníci), díla; manýrismus; Česká barokní hudba (A.M. z Otradovic, J.D. Zelenka)
8. Francie v 2. polovině 17. století – vrcholný *ballet de cour* a Ludvík XIV. a postupná profesionalizace tance, instituce a nové formy hudebně-tanečního divadla; dvůr Ludvíka XIV., barokní slavnosti, instrumentální barokní formy
9. Evropa v 1. polovině 18. století – expanze profesionálního tance, balet pantomima, J. Weaver, M. Sallé, M. Camargo; baroko a rokoko ve výtvarném umění; vrcholné osobnosti hudebního baroka (J. S. Bach, G. F. Händel)
10. Evropský klasicismus – tanec a balet v 2. polovině 18. století, *ballet d'action*, reformy J. G. Noverra a G. Angioliniho; rokoko a klasicismus ve výtvarném umění; stylové rysy a formy v hudbě klasicismu
11. Evropa na přelomu 18. a 19. století – Preromantické hnutí v divadle a tanci, díla, autoři, témata, interpretační osobnosti, hnutí *Sturm und Drang*; srovnání klasicismu a romantismu ve výtvarném umění; vrcholné osobnosti hudebního klasicismu (J. Haydn, W. A. Mozart, L. v. Beethoven)
12. Evropský romantismus I (1. polovina 19. století) – témata, náměty, taneční styl, proměny v tanci a divadle; romantismus v architektuře, inspirační zdroje; raný romantismus v hudbě
13. Evropský romantismus II (1. polovina 19. století) – romantický balet, tituly a osobnosti; romantismus v malířství; hudební novoromantismus – programní hudba
14. Evropa v poslední třetině 19. století – proměny a podoba postromantického baletu, *ballet féerie*, centra, díla a tvůrci, role M. Petipy; krize malby, národní hudební školy a romantická opera
15. Počátky a vývoj moderního divadla – realismus v dramatu, projevy, témata, díla, autoři, projevy moderního divadla, *gesamtkunstwerk*, osobnost; srovnání realismus x akademismus; B. Smetana, A. Dvořák, L. Janáček

16. *Les Ballets Russes* (1909–1929) – hlavní myšlenky, autoři, tanečníci, díla, mezioborová spolupráce; počátky moderny: kubismus, futurismus, dadaismus a počátek konceptualismu, Bauhaus; osobnost Igora Stravinského, futurismus v hudbě (L. Russolo).
17. Umělecký vývoj na přelomu 19. a 20. století – Počátky modernistického tanečního hnutí, okolnosti, předchůdci, průkopnické osobnosti, nové pohybové metody; symbolismus a secese; hudební impresionismus (M. Ravel, C. Debussy), neofolklorismus (L. Janáček, B. Bartók), neoklasicismus (I. Stravinskij, B. Martinů)
18. Umělecký vývoj na přelomu 19. a 20. století II – 1. generace moderního tance (Evropa a USA) a její inspirační zdroje, osobnosti, školy a studia; secesní a modernistická architektura: spor o dekor; Gustav Mahler, Richard Strauss.
19. Německý expresionismus (1. třetina až polovina 20. stol.) – druhá generace evropských modernistů a modernistek, projevy, témata, osobnosti, díla; expresionismus ve výtvarném umění; expresionismus v hudbě, atonalita, 2. vídeňská škola, Arnold Schönberg – od dodekafonie k serialismu.
20. Americký *modern dance* – od Graham po Cunninghama ad.; poválečné směry: akční malba, abstraktní expresionismus, *neodadaismus*; hudba náhody a minimalismus, američtí autoři (G. Gershwin, L. Bernstein, A. Copland, J. Cage).
21. Český meziválečný tanec – avantgarda, divadla, osobnosti, žačky škol evropské taneční moderny), choreografové a choreografky; surrealismus ve výtvarném umění a československá avantgarda (Štyrský, Toyen, Teige); česká meziválečná hudba – Bohuslav Martinů, Jaroslav Ježek, Pavel Haas, Gideon Klein, Erwin Schulhoff, Alois Hába – mikrotonální hudba.
22. Baletní neoklasicismus – kořeny, projevy a osobnosti (od Balanchina po Forsytha); konceptualismus, instalace jako médium; neoklasicismus v hudbě, osobnosti: Benjamin Britten, Sergej Prokofjev, Dmitrij Šostakovič, Pařížská šestka, E. Satie.
23. Postmoderna (od 60. let 20. století) – *tanztheater*, P. Bausch a její následovníci; postmoderní umění, akční umění; postmoderna v hudbě – návrat k jednoduchosti a spiritualitě S. Gubaidulina, H. Gorecki, A. Schnittke, A. Pärt
24. Taneční scéna Beneluxu – NDT, Kylián, de Keersmaeker ad.; YBA a současné výtvarné umění; současné umění témbrová hudba, aleatorika, grafické partitury.
25. Fyzické divadlo (DV8, Ultima Vez ad.) a současná taneční scéna od 90. let, současné výtvarné umění – česká scéna; spektrální hudba, live electronic, multimediální umění v hudbě, prostorové kompozice.